

12. SINIF COĞRAFYA

2. Ünite

1. Türkiye'de sanayileşme sürecine bağlı olarak şehir yerleşmelerinde büyük sosyo-ekonomik değişimler yaşanmıştır.

Bu değişimler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Şehirlerde yaşayan insan sayısı artmıştır.
B) Şehirlerde farklı iş kolları ortaya çıkmıştır.
C) Sosyo-ekonomik problemler artmıştır.
D) Şehirlerde geniş aileler çoğalmıştır.
E) Sosyolojik olaylarda değişmeler yaşanmıştır.

2. Kara yolu ulaşımının en büyük özelliği, nüfusun ve ekonomik faaliyetlerin yer aldığı bütün noktalara erişime imkân vermesi ve ulaşım sistemleri arası geçişlere uygun olmasıdır. Bu özelliği ile kara yolu taşımacılığı, tarihten bu yana toplum refahının gelişmesinde en önemli rolü üstlenen ve yaygın olarak kullanılan ulaşım sistemi olarak ön plana çıkmıştır.

Metne göre kara yolu ulaşımının yaygın olarak kullanılmasında;

I. Ulaşım ağının yaygın olması
II. Kaza riskinin az olması
III. Çevre sorunlarına yol açmaması

Unsurlarından hangileri etkili olmuştur?

Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I ve III. E) I, II ve III.

3. E-ticaret; elektronik ortamda bilgisayar, cep telefonu gibi mobil cihazların kullanımı yoluyla yapılan bir ticaret türüdür. Her geçen gün sanal ortamda alışveriş yapan kişilerin sayısı artmaktadır. E-ticaret, bazı riskleri olmakla birlikte genel anlamda hayatı kolaylaştırmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür ticaretin sunduğu kolaylıklardan biri değildir?

A) Daha fazla ürün çeşidi sunması
B) Zamandan tasarruf sağlanması
C) Alınan ürünlerin daha dayanıklı olması
D) İstenilen zaman ve mekânda alışveriş yapabilme kolaylığı
E) Bir ürünü diğer çeşitleriyle kıyas yapabilme imkânı sağlaması

4. Geleceğin şehirlerinin;

- daha az enerji tüketen,
- daha az karbon salınımı yapan,
- daha fazla insanın yaşadığı,
- daha fazla yeşil alana sahip,
- geri dönüşüm miktarları yüksek

özelliklere sahip olması hedeflenmektedir.

Buna göre; bir şehir planlamacısının aşağıdakilerden hangisini yapması yukarıda belirtilen durumlara daha az uygunluk gösterir?

A) Binaların yalıtım özelliklerinin iyileştirilmesine önem verme
B) Kişi başına düşen fosil enerji harcamasının artırılmasını sağlama
C) Geri dönüşüm süreçlerinin evlerden itibaren başlatılmasını sağlama
D) Şehrin enerji ihtiyacını karşılamada yenilenebilir kaynakları tercih etme
E) Toplu ulaşım hizmetlerinin daha kullanışlı olmasına yönelik çalışmalar yapma

5. Sao Paulo, Brezilya'nın en önemli sanayi kentlerinden biridir. 1700'lerde küçük bir kasaba iken verimli topraklarında gelişen kahve üretimi sayesinde hızla büyümüştür. Kısa bir sürede sanayi, ticaret ve bankacılık merkezi hâline gelen kente İtalya, Portekiz, İspanya, Almanya ve Lübnan gibi ülkelerden birçok göçmen gelmiştir. Sao Paulo'nun son yıllarda sürekli büyümesi, gecekondulaşmayı da beraberinde getirmiştir. Şehirsel alanın çevresindeki çok sayıda insan barınaklarda kötü şartlarda yaşamış ve çevre kirliliği had safhaya ulaşmıştır. 2014 yılında Dünya Kupası'na ev sahipliği yapmasının öncesinde şehre yeni yollar yapılsa da devam eden ulaşım sorunu tam olarak çözülememiştir. Suç oranlarının da ciddi boyutlara ulaştığı Sao Paulo'da her yıl ortalama 6.000 kişi silahlı saldırılar sonucu hayatını kaybetmektedir.

Metne göre Sao Paulo kentinin yaşadığı sorunların temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Plansız yapılaşmanın görülmesi
B) Kahve üretiminin yapılması
C) Nüfusunun hızla artması
D) Dünya kupasına ev sahipliği yapması
E) Ulaşım sorununun çözülememesi

6. Türkiye'de bölgeler arası ekonomik ve sosyal farklılıkları gidermek için bölgesel kalkınma çalışmaları başlatılmıştır.

Bu çalışmalardan biri de Karadeniz'in doğusu için geliştirilen Doğu Karadeniz Projesi'dir. Doğal ve beşeri potansiyeli dikkate alındığında bu proje için;

I. kıyı kesimde ürün çeşitliliğini artırmak,
II. ulaşım ve iletişim hizmetlerini güçlendirmek,
III. başta yaylacılık olmak üzere turizm faaliyetlerini geliştirmek

çalışmalardan hangilerinin yapılması uygundur?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.

7. Aşağıdakilerden hangisi Güneydoğu Anadolu Proje'sinin ekonomik hedefleri arasında gösterilemez?

A) Enerji üretiminin artması
B) Bölge dışına göçlerin azalması
C) Ulaşım sistemlerinin gelişmesi
D) Tarımsal üretimin artması
E) Sanayi üretimin artması

8. Uzun yıllar tarım yerleşmesiyle nüfusu ve yaşam standartları belirli bir seviyede olan şehirler, 1750'deki Sanayi Devrimi'yle başta Batı Avrupa olmak üzere önüne geçilemez bir değişim yaşamıştır. Önce maden kömürü, daha sonra petrolden gücünü alan makineler ham maddeleri mamul maddelere dönüştürmüş, yeni sanayi kolları ortaya çıkmış ve üretilen maddeler çeşitlenmiştir. Gelişen ticaretle birlikte dünyanın uzak kesimleri birbirine bağlanmıştır. Şehirler, yeni ekonomik sistemin verimliliği ve bilimsel gelişmeler sayesinde daha çok insanın evi hâline gelmiştir.

Metine göre şehirlerin nüfusunun artmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha azdır?

A) Yeni iş kollarının ortaya çıkması
B) Sanayileşme hareketinin başlaması
C) Tarımsal faaliyetlerin yapılması
D) Teknolojik gelişmelerin yaşanması
E) Küresel ticaretin yapılması

9. Aşağıda Türkiye ekonomisi ile ilgili iki örnek verilmiştir.

- Türkiye'de transit kara ve deniz taşımacılığı, petrol ve doğalgaz boru hatlarının varlığı hem istihdam sağlamakta hem de gelir oluşturmaktadır.
- Anadolu coğrafyası sahip olduğu doğal ve kültürel zenginlik alanları sayesinde her yıl önemli sayıda turisti çekmektedir. Turizmin ülkeye doğrudan döviz girdisi sağlaması milli gelirin artmasına da etki etmektedir.

Bu iki örnekten çıkarılabilecek ortak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yarımada olması nedeniyle Türkiye'de deniz turizmi gelişmiştir.
B) Hizmet sektörünün Türkiye'nin ekonomisine önemli katkısı vardır.
C) Türkiye'nin çevresinde önemli enerji üretim bölgeleri bulunmaktadır.
D) Türkiye toprakları konumu itibariyle medeniyetlerin buluşma noktasındadır.
E) İstanbul ve Çanakkale Boğazları Türkiye'de transit taşımacılığın gelişmesini sağlamıştır.

10. Türkiye'de bölgeler arası ekonomik ve sosyal farklılıkları gidermek için bölgesel kalkınma çalışmaları başlatılmıştır. Bu çalışmalardan bir tanesi de Güneydoğu Anadolu Projesidir.

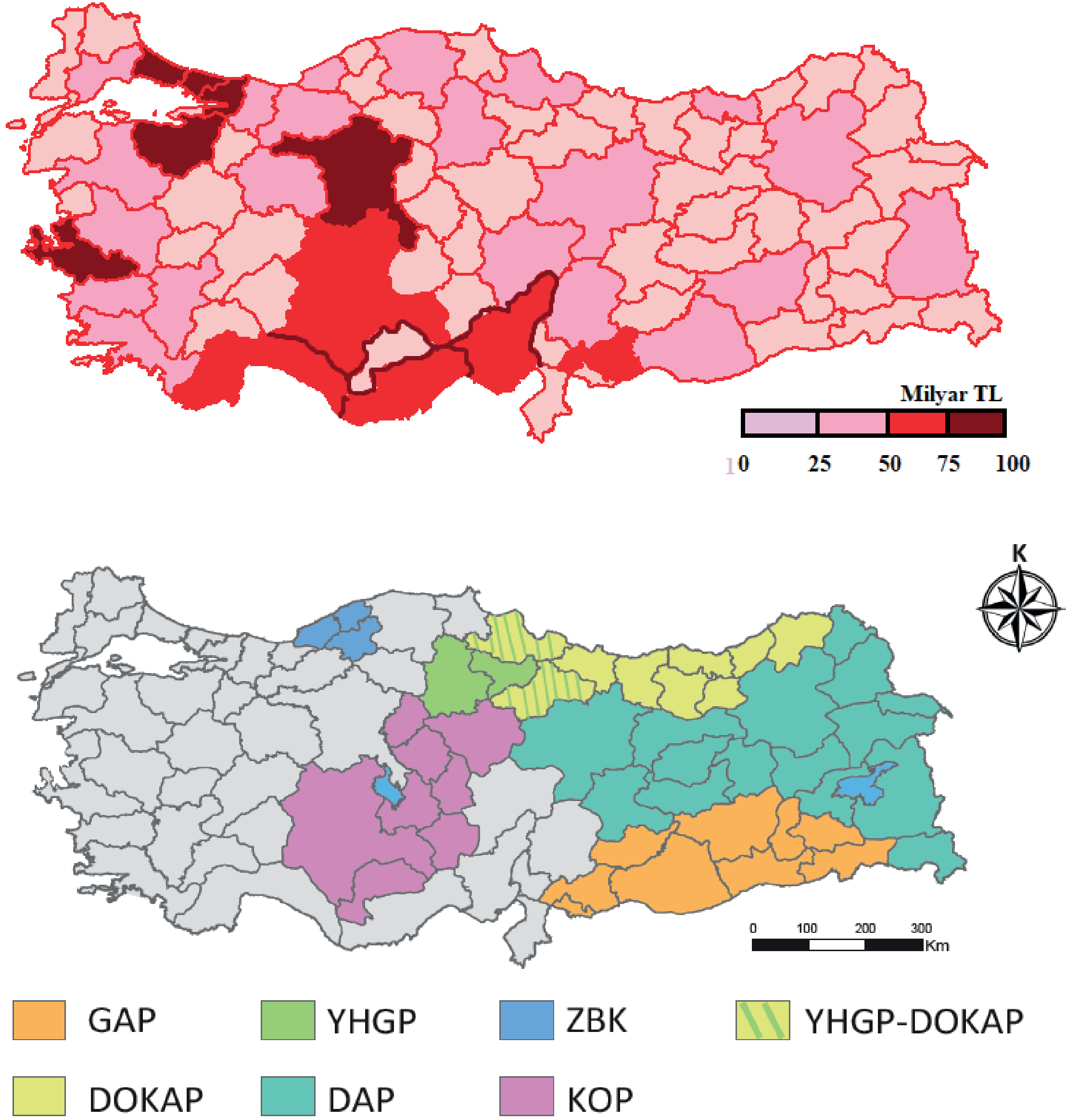
Bu projenin hedefleri arasında;

I. sulama olanaklarını geliştirmek,
II. dağcılık ve kış turizmini geliştirmek,
III. hidroelektrik enerji üretimi sağlamak

faaliyetlerden hangileri bulunmaz?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) II ve III.

11. Aşağıda verilen birinci harita gayrı safi yurtiçi hasılanın illere göre dağılımını, ikinci harita ise Türkiye'de yürütülen bölgesel kalkınma projelerinin kapsadığı illeri göstermektedir.

Bu haritalar dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisinin bölgesel kalkınma projelerinin amacına daha uygun olduğu söylenebilir?

A) Ülke içindeki göç yönünü batıdan doğuya doğru kaydırmak

B) Tarımsal üretim miktarını artırarak ekonomide dışa bağımlılığı azaltmak

C) Ekonomik seviyesi düşük illerin gelişmesi için hayvancılığı teşvik etmek

D) Kırsal alanlarının altyapısını geliştirerek kırdan kente yapılan göçleri durdurmak

E) Ekonomik ve sosyal farklılıkları gidererek bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmak

12. Afyon kaymağı manda sütünden elde edilir. Afyon'un rakımı, iklim şartları, doğal kaynak suları, sahip olduğu mera ve otlaklar manda sütüne ayrı bir lezzet vermektedir. Bu sütten yapılan kaymak ayrı bir lezzet ve dayanıklılığa sahiptir. Kaymağın yerelliğini koruyabilmek için coğrafi işaret tescil belgesi verilmiştir. Böylece sahip olduğu alanın adıyla anılan ürünün markalaşması kolaylaşır.

Coğrafi işaretleme sayesinde ürün ve üretici korunarak, millî değerleri temsil eden sembol ürünler gelecek nesillere aktarılır. Ayrıca kırsal kesimin kalkınması sağlanarak maddi ve manevi katma değer artar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi coğrafi işaret uygulamasının amaçlarından biri olamaz?

A) Üretici haklarının korunması
B) İhracat gelirlerinin artırılması
C) Taklit ürünlerin engellenmesi
D) UNESCO 'Yaratıcı Şehirler Ağına' girilmesi
E) Tarihsel ve kültürel değerlerin korunup dünyaya tanıtılması

13. Türkiye'nin bölgesel kalkınma projeleri ile ilgili bilgi yarışması yapan Sedat Öğretmen iki grup oluşturup grupların yöneltilen sorulara verdikleri cevaplardan bazılarını aşağıdaki tabloda göstermiştir.

Sıra	Bilgiler
1	Türkiye'nin ilk bölgesel kalkınma projesi GAP'tır.
2	DOKAP'ta kıyı kesimde ürün çeşitliliğini artırmak amaçlanmıştır.
3	Bu bölgede yer alan projelerden biri de Yeşilırmak Havzası Gelişim Projesidir.
4	Doğu Anadolu Projesi'nin hedeflerinden biri de hayvancılığın gelişmesini sağlamaktır.
5	UNESCO 'Dünya Miras Kenti 'kapsamında yer alan Safranbolu ZBK bölgesindedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi gruplara yöneltilen sorulardan biri olamaz?

A) DOKAP ın amaçları nelerdir?
B) Karadeniz bölgesinde kaç tane gelişim projesi vardır?
C) Doğu Anadolu Projesi ile ulaşılmak istenen hedefler nelerdir?
D) UNESCO Dünya Mirası listesinde yer alan kaç tane şehrimiz vardır?
E) Türkiye'de bölgesel kalkınma için yapılan ilk proje hangisidir?

14. Aşağıda geleceğin şehirleri ile ilgili öngörülen iki çalışma verilmiştir.

- Dünya nüfusunun sürekli artması, yaşam alanlarının sıkışması ve doğal kaynakların azalış göstermesi gibi sorunlardan dolayı gelecek yıllarda evlerin kapsül dairelere dönüşmesi olasıdır.
- Dikey çiftçilik denen tarım yöntemi, şehirlerde mimarisi özel olarak tasarlanmış binalarda şehrin içerisinde tarım yapılması esasına dayanır.

Bu iki çalışmanın ortak başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Konut sorununa çözüm arayışları
B) Hava kirliliğine çözüm arayışları
C) Şehirlerde sürdürülebilir bir yaşam arayışları
D) Tarımsal ürün ihtiyaçlarına çözüm arayışları
E) Oluşturulmak istenen yeni mimari anlayışları

15. Hizmet sektörü içinde yer alan yönetim bölgeleri işlevsel bölgelerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi işlevsel bölge kapsamına girer?

A) Ulaştırma hizmetleri
B) İstatistik kurumu verileri
C) Günlük hava tahmini raporları
D) Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü
E) Nüfus yoğunluğunun fazla olduğu iller

16. Anadolu'da Selçuklu ve Osmanlı devletleri döneminde ulaşım yolları güzergâhında belirli mesafeler arasında kervansaraylar ve hanlar yapılmış, ulaşım yollarının güvenliği sağlanmıştır.

Selçuklu ve Osmanlıların bu çalışmalarının öncelikli amacı aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Tarımsal üretimi artırmak
B) Tüccarların güvenliğini sağlamak
C) Eğitim hizmetlerini geliştirmek
D) Seyyahlar için konaklama yerleri oluşturmak
E) Anadolu'ya göçlerin yapılmasını kolaylaştırmak

17. Aşağıdaki haritada 1856 dan 2016 ya kadar Türkiye'de demir yolları ağı gösterilmiştir.

Haritadaki bilgiler göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Türkiye'nin önemli limanlarının demir yolu bağlantısı vardır.
B) Doğudan batıya doğru genel anlamda demiryolu ağı sıklaşmaktadır.
C) Türkiye'de 1950'li yılların başında demir yolu ağı 7000 km' nin üzerindedir.
D) Karadeniz'in doğusundan Antalya kıyılarına demir yolu ile ulaşma imkânı vardır.
E) Ankara, İstanbul ve İzmir illeri arasında demir yolu bağlantısı vardır.

18. E-ticaret, hayatı kolaylaştırmasının yanında birtakım riskleri de beraberinde getirir. Bunlardan en önemlisi, siber güvenliğin ihlali ile ortaya çıkan siber suçlardır. Sanal ortamda kanunlara aykırı olarak gerçekleşen ve suç olarak tanımlanabilen her türlü eyleme siber suç denir.

E-ticaret yaparken siber saldırılara maruz kalmamak için;

I. alışverişlerde sanal kart kullanılmalı,
II. adres çubuğunda "https://" yazmasına dikkat edilmeli,
III. alışveriş sitesinin, güvenlik sertifikasına (SSL) sahip olmasına dikkat edilmeli

hangileri yapılmalıdır?

A) Yalnız I. B) Yalnız I. C) I ve II. D) I ve III. E) I, II ve III.

19. Hizmet sektörü içinde yer alan yönetim bölgeleri; sağlık, eğitim, pazarlama-ticaret, güvenlik, barınma-eğlence, ulaştırma-iletişim, rekreasyon-turizm faaliyetleriyle ilgili olarak belirlenen işlevsel bölgelerdir.

Aşağıda ülkemizde Meteoroloji Genel Müdürlüğü işlevsel hizmet bölge müdürlükleri haritası verilmiştir.

1. Bölge Müdürlüğü İstanbul	**4. Bölge Müdürlüğü** Antalya	**7. Bölge Müdürlüğü** Kayseri	**10. Bölge Müdürlüğü** Samsun	**13. Bölge Müdürlüğü** Elazığ
2. Bölge Müdürlüğü İzmir	**5. Bölge Müdürlüğü** Afyonkarahisar	**8. Bölge Müdürlüğü** Konya	**11. Bölge Müdürlüğü** Trabzon	**14. Bölge Müdürlüğü** Van
3. Bölge Müdürlüğü Eskişehir	**6. Bölge Müdürlüğü** Adana	**9. Bölge Müdürlüğü** Ankara	**12. Bölge Müdürlüğü** Erzurum	**15. Bölge Müdürlüğü** Diyarbakır

Harita incelendiğinde Meteoroloji Genel Müdürlüğü’nün bünyesinde ülke genelinde 15 tane işlevsel bölge müdürlüğü olduğu görülmektedir.

Genel müdürlüklerin bu şekilde hizmet sunmasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Hizmetlerin yurt geneline yayılmasını sağlamak

B) Hizmetlerin daha hızlı gerçekleşmesini sağlamak

C) Denetimlerin düzenli ve planlı yapılmasını sağlamak

D) Ülke genelindeki hizmetlerin tek merkezde toplanmasını sağlamak

E) Hizmet bölgelerindeki sorunları işlevsel bölge merkezinden yönetmek

20. Aşağıda Batman ili ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Batman 1948 yılında Iluh adında bir demiryolu istasyonu ve çevresinden ibaret, tarım ve hayvancılıkla geçinen küçük bir kasaba konumunda olan yerleşim yeriydi.	Günümüzde Batman 600 bin nüfuslu büyük bir şehirdir. Kurulu bulunan petrol rafinerisi, bölgenin sosyo ekonomik yapısını değiştirmiş göç alan bir yerleşim yerine dönüştürmüştür.

Buna göre, Batman ilinin büyüyüp gelişmesinde öncelikle hangi ekonomik faaliyetin etkili olduğu söylenebilir?

A) Güneydoğu Anadolu projesinin

B) Enerji kaynak üretiminin

C) Ticari faaliyetlerin

D) Tarımsal etkinliklerin

E) Ulaşım koşullarının

21.

Tarımın Geleceği: Dikey çiftçilik

Birleşmiş Milletler yaptığı tahminlere göre 2050 yılında dünya nüfusunun 9 milyar, 2100 yılında ise 11,2 milyar olması beklenmektedir. Bu da küresel gıda ihtiyacını karşılamak için daha fazla üretim yapmayı gerektirecektir. Bu yüzden bilim insanları, çözüm olarak görsellerde verilen dikey çiftçilik modelini geliştirmektedir. Bu çiftliklerin şehirlerin içinde ya da çok yakınında olması planlanmaktadır.

Bu tarım modeli ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Dikey çiftlikler için mimarisi özel olarak tasarlanmış binalara ihtiyaç vardır.

B) Her ailenin kendine ait dikey çiftliğinin olması tarımda çalışanların oranını artıracaktır.

C) Üretim doğal koşullardan en az etkileyecek şekilde modern yöntemlerle yapılır.

D) Bu yöntemle amaçlanan, birim alandan yıl boyu en yüksek verimi ve ürünü elde etmektir.

E) Bu yöntemle çiftçilerin ürettiği tarım ürünlerinin şehirlere taşınması yerine tarımsal üretim şehirlerde yapılır.

22. Bu yöntemle çiftçilerin ürettiği tarım ürünlerinin şehirlere taşınması yerine tarımsal üretim şehirlerde yapılır. Aşağıda Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamında sulama kanalları üzerinde gerçekleştirilen bir uygulamanın fotoğrafı gösterilmiştir.

Bu uygulama ile ilgili;

I. Güneş enerjisinden yararlanılmıştır.

II. Buharlaşmayı azaltıp su tasarrufu sağlanmıştır.

III. Boğulma riskine karşı güvenlik önlemleri alınmıştır.

hangilerinin yapıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve III. D) II ve III. E) I, II ve III.

23. Türkiye'de bölgeler arası ekonomik ve sosyal farklılıkları gidermek için bölgesel kalkınma çalışmaları başlatılmıştır. Ekonomik ve sosyal kalkınma için gerekli her türlü kaynağın, nüfus ve ekonomik faaliyetlerin ülkenin her yerinde dengeli dağılması hedeflenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu amaçla yapılan çalışmalardan biri değildir?

A) Güneydoğu Anadolu Projesi

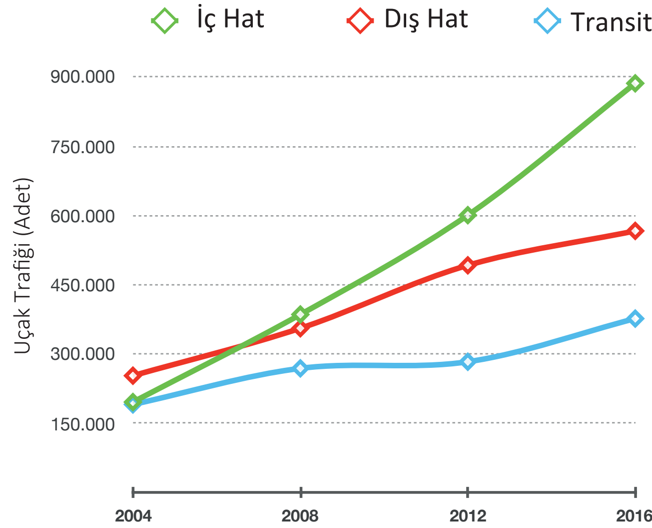
B) Türk Akım Gaz Boru Hattı Projesi

C) Yeşilırmak Havzası Gelişim Projesi

D) Zonguldak, Bartın, Karabük Projesi

E) Doğu Karadeniz Bölgesel Gelişim Projesi

24. Aşağıda Türkiye'de 2004-2016 yılları arası uçak trafik yoğunluğu grafiği gösterilmiştir.

Yalnızca grafikteki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

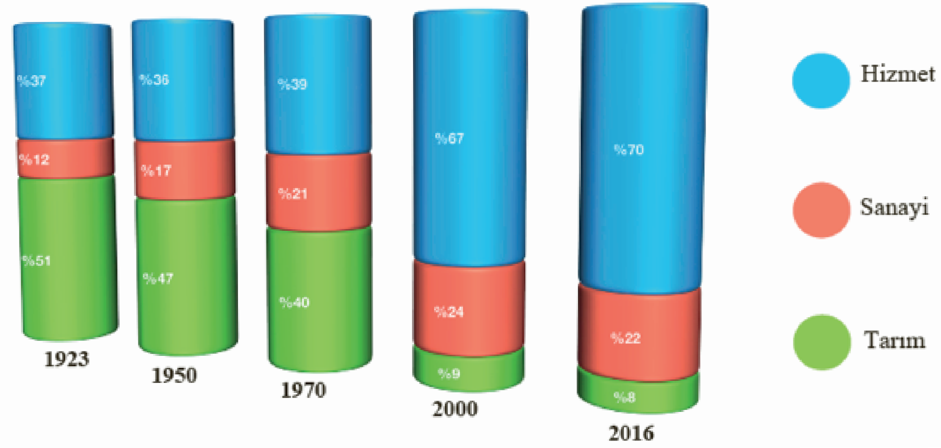
A) İç hatlarda trafik yoğunluğu en fazla olan il İstanbul'dur.
B) İç hatların ekonomiye katkısı dış hatlardan daha fazladır.
C) Dış hat trafik yoğunluğunda verilen yıllar arasında çok fazla dalgalanma olmuştur.
D) Yeni hava alanlarının yapılması transit seferlerin artmasını sağlamıştır.
E) Verilen yıllar arasında genel olarak hava trafiği yoğunluğu artmıştır.

25. Günümüzün hızla gelişen bölgelerinden biri Uzakdoğu Ticaret bölgesidir. Asya kaplanları' olarak bilinen Tayvan, Singapur, Hong Kong ve Güney Kore Doğu Asya ticaretindeki hızlı yükselişe ciddi bir ivme kazandırmıştır. Bu ülkeler dışında, son yirmi yılda ekonomik anlamda büyük atılım yapan ülke Çin'dir. Çin, ekonomi politikasındaki reformla dışa açılmış ve son dönemlerde ciddi bir büyüme kat etmiştir. Sahip olduğu insan kaynakları yabancı yatırımcılar için oldukça cazip gelmiş, Büyük firmalar, üretim sahalarını Çine kaydırmışlardır. Günümüzde Çin ekonomisi ABD den sonra ikinci büyük ekonomiye ulaşmış, Almanya ve Japonya'yı geride bırakmıştır.

Açıklamaya göre, Çin'in küresel ekonomideki yeri üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

A) İş gücünün ucuz olması
B) Doğu Asya ülkesi olması
C) Topraklarının verimli olması
D) Yüzölçümünün büyük olması
E) Yer altı kaynaklarının zengin olması

26. Aşağıda Türkiye'de çalışanların sektörlere göre gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) içindeki payları verilmiştir.

Hizmet sektörü günümüzde hayatın her alanına girmiş ve gayrisafi yurt içi hasılanın (GSYH) önemli bir bölümünü oluşturmuştur. Tarım sektörünün 80 yılda GSYH'nin %50'si seviyesinden ortalama %8 düzeyine gerilemesi, Türkiye'de ekonomik dinamiklerin değiştiğini göstermiştir. Türkiye'de tarımda çalışanların GSYH içindeki payı 1923'te %51 iken 2016'da %8'e gerilemiştir. Aynı dönemde hizmet sektöründe çalışanların GSYH içindeki payı %37'den %70'e ulaşmıştır.

Türkiye'de hizmet sektöründe çalışanların GSYH içindeki payının artmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha azdır?

A) Ulaşım ve iletişim sitemlerindeki teknolojilerin gelişmesi
B) Nüfusun artmasına bağlı olarak temel tüketim maddelerinde artış olması
C) Sanayi ve tarımda ihtiyaç fazlası ürün miktarının artması ile ticaret hacminin artması
D) Ekonomik gelişme ile birlikte eğitim seviyesinin yükselmesi ve eğitime ayrılan sürelerin uzaması
E) İnsanların dinlenme eğlenme ve farklı yerler görme isteğine bağlı olarak turizm faaliyetlerinin gelişmesi

27. Brezilya'nın Sao Paulo kenti, 1700'lerde küçük bir kasaba iken verimli topraklarında yetişen kahve üretimi sayesinde hızla büyümüştür. Kısa bir sürede sanayi, ticaret ve bankacılık merkezi hâline gelmiştir. Kentin son yıllarda sürekli büyümesi, hava kirliliğini ve gecekondulaşmayı da beraberinde getirmiştir.

Yukarıdaki açıklamaya göre, Sao Paulo kentinin büyümesinde;

I. tarımsal üretim,
II. turizm faaliyetleri,
III. endüstriyel gelişim

hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve III. D) II ve III. E) I, II ve III.

28. Dünya otomotiv endüstrisinde en büyük paya sahip olan üç bölge Doğu Asya, Batı Avrupa ve Kuzey Amerika'dır. Aynı zamanda Dünya motorlu kara taşıtı ticaretinin büyük bir bölümü bu bölgelerde yer alan ülkeler arasında yapılmaktadır. Örneğin kendi ihtiyacını karşılayacak kadar motorlu kara taşıtı üreten ülkelerden biri olan ABD; tüketici isteklerine cevap veren Japonya ve Almanya'dan motorlu kara taşıtları ithal etmektedir.

Yukarıdaki metne göre,

I. Batı Avrupa motorlu kara taşıtı üretiminin en çok olduğu bölgedir.
II. Küreselleşme sonucu üretim sadece iç pazara değil, dünya pazarına yapılır.
III. Motorlu kara taşıtları ticaretinde ABD hem ihracatçı hem ithalatçı konumundadır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) II ve III.

29. Aşağıda yurt dışından Türkiye'ye gelen bir turist kafilesinin 5 günlük gezi planı verilmiştir.

Günler	Gezilecek Yerler
I.	İzmir'de Efes Antik Kenti
II.	Denizli Pamukkale travertenleri
III.	Antalya'daki mağaralar (sarkıt, dikit ve sütunlar)
IV.	Konya Mevlana Türbesi
V.	Ankara'da İlk Meclis ve Anıtkabir

Gezi planına göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) IV. gün dini yapıya sahip mekânların gezilmesi planlanmıştır.
B) II ve III. günler hariç diğer günlerde beşeri oluşumlar ziyaret edilecektir.
C) I. ve II. günler Dünya Kültür Mirasında bulunan mekânlar gezilecektir.
D) II. ve III. günler karstik oluşumlu yer şekillerinin gezilmesi planlanmıştır.
E) I. gün Türk kültürüne ait tarihi mekânların ziyareti planlanmıştır.

30.

Ürün veya Ürün Grubu	Dış Satım (milyar dolar)	Dünya İhracatında Payı %	Dünya İhracatın-da Sıralaması
Motorlu kara taşıtları ile parça ve aksesurları	23,9	2	18.
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar	13,8	1	24.
Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar	10,8	2	20.
Örme giyim eşyası ve aksesuar	8,8	4	5.
Elektrikli makinalar ve elektronik cihazlar	8	1	33.
Demir ve çelik	8,2	2	15.
Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	5,9	3	10.
Demir veya çelikten eşya	5,5	2	14.
Plastikler ve mamulleri	5,4	1	25.

Türkiye'nin Dış Satımında En Çok Yer Tutan Ürünler ve Dünya Pazarındaki Oranları

Ürün veya Ürün Grubu	Dış Alım (milyar dolar)	Dünya İthalatında Payı %	Dünya İthalatın-da Sıralaması
Fosil yakıtlar ve yağlar	37,2	2	15.
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar	27,1	1	28.
Elektrikli makinalar ve elektronik cihazlar	21,1	2	27.
Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar	17,4	3	8.
Motorlu kara taşıtları ile parça ve aksesurları	17,4	2	20.
Demir ve çelik	16,7	4	5.
Plastikler ve mamulleri	13,2	2	12.
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü ve tıbbi cihazlar	4,9	1	25.
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	3,4	2	15.

Türkiye'nin Dış Alımında En Çok Yer Tutan Ürünler ve Dünya Pazarındaki Oranları

Murat Öğretmen, yukarıdaki tablolara göre öğrencilerinden Türkiye'nin dış ticaretinde giderleri artıran sorunları tespit edip çözüm önerisi sunmalarını istemiştir.

Bazı öğrencilerinin tespit ettikleri sorunları ve çözüm önerilerini numaralandırarak aşağıda göstermiştir.

	Sorun	Çözüm Önerisi
I.	Makina ihracatının ithalatı karşılamaması	Makine ithalatının azaltılması
II.	Tekstil ürünleri üretiminin yetersiz olması	Tekstil ürünü ihracatını artırma
III.	Fosil enerji kaynakları ithalatının fazla olması	Alternatif enerji kaynaklarına yönelme
IV.	Çelik üretiminin ihtiyacı karşılamaması	Alternatif metal üretimine yönelme
V.	Motorlu kara taşıtları üretiminde yetersiz olunması	Yerli kaynaklarla motorlu kara taşıtları üretilmesi

Bu sorunlardan hangisinin çözüm önerisinin uygulanması Türkiye ekonomisine daha fazla katkı sağlar?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

31. Ülke sınırları içerisindeki her türlü mal ve hizmet alım satımına iç ticaret denir. Ülkemizde iç ticaret hareketli bir yapıya sahiptir. Bu hareketlilikte; ülkemizdeki iklim çeşitliliğine bağlı olarak yetişen farklı tarım ürünleri de yer almaktadır.

Türkiye'de iklimsel farklılığın bir sonucu olarak her ürün her bölgede yetişmez. Bu nedenle iller arasında ihtiyaca göre farklı ürünlerin ticareti yapılır.

Buna göre Trabzon ve Balıkesir illerinden Konya iline ticareti yapılması beklenen ürünler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Trabzon	Balıkesir
A)	Mısır	Çay
B)	Üzüm	Tütün
C)	Fındık	Zeytin
D)	Çay	Buğday
E)	Tütün	Şeker pancarı

32. Devletin ülkeyi kolayca yönetmesi, hizmetlerin yurt geneline ulaşımının sağlanması, denetim için yasaların dikkate alınmasıyla ayrılan bölümlere göre yönetilen bölgelere işlevsel yönetim bölgeleri denir. Ülkemizde işlevsel yönetim bölgeleri; yerel ve merkeze bağlı yönetimler olarak ikiye ayrılır. Yerel yönetimler; belediye (büyükşehir, il, ilçe, belde) ve muhtarlıklardır. Merkeze bağlı yönetimler ise valilik ve kaymakamlıklardır.

Bu bağlamda, belediye hizmetlerinin daha verimli yürütülebilmesi için nüfusun fazla olduğu şehirlere büyükşehir statüsü verilmiştir.

Buna göre, aşağıdaki şehirlerden hangisi bu statüye sahip değildir?

A) Zonguldak B) Mersin C) Trabzon D) Ordu E) Erzurum

33. Aşağıdaki çalışmalardan hangisi Türkiye'de turizm sektörünün ekonomiye katkısını artırmaya yönelik değildir?

A) Turistik ürün oluşturulması ve pazarlanması
B) Yatak kapasitesi yüksek otellerin sayısının artırılması
C) Tarihi yapıların yenileme çalışmaları ile turizme açılması
D) Turizm bölgelerindeki ağaçlandırma çalışmalarının artırılması
E) Sağlık turizmi, eko turizm ve kongre turizmi gibi farklı turizm alanlarına yatırım yapılması

34. Kocaeli'nin sanayileşmesinde en önemli etken, tüm ulaşım imkânlarına sahip olmasıdır. İstanbul ve Bursa gibi önemli ticaret ve sanayi merkezlerine yakınlığı, yatırımlar açısından Kocaeli'yi öncelikli kılmaktadır. Kocaeli'nin şehir merkezi İzmit'in, İstanbul'a uzaklığı 85 km'dir. Kocaeli, Ankara'ya da TEM otoyolu ile bağlıdır. 5 kamu limanı (Derince ve Yarımca) ve 35 özel iskele ile deniz ulaşımı imkânları açısından tüm Anadolu'nun en iç noktasındadır.

Metne göre Kocaeli'nin sanayileşmesinde

I. ulaşım olanaklarının gelişmişliği,
II. önemli sanayi ve ticaret merkezlerine yakınlığı,
III. enerji kaynakları bakımından zengin bölgelere yakınlığı

hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

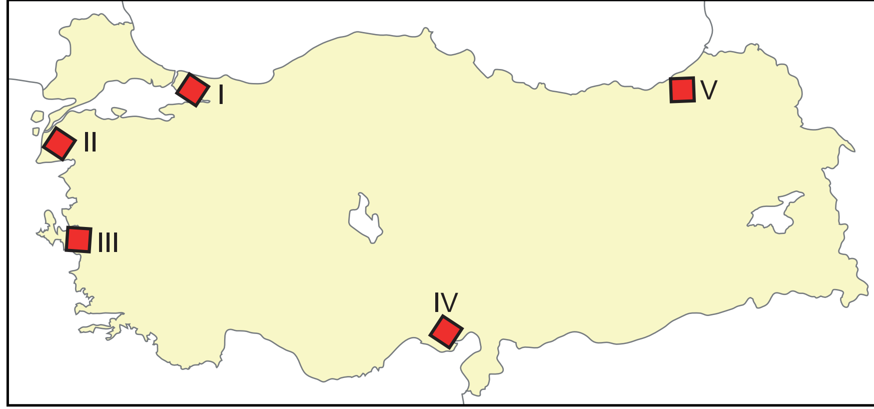
A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I ve III. E) I, II ve III.

35. Azerbaycan ve Hazar Bölgesi'nde üretilecek petrolün güvenli, ekonomik ve çevre sorunu oluşturmayan bir boru hattı sistemi aracılığıyla Azerbaycan, Gürcistan üzerinden Ceyhan'a taşınması ve buradan da tankerlerle dünya pazarına ulaştırılması hedeflenir. 2006 yılında petrol akışı başlayan boru hattı, 1.796 km uzunluğundadır ve taşıdığı petrol miktarı yıllık 50 milyon tondur.

Bu boru hattı sistemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rusya - Türkiye Hattı
B) Irak - Türkiye Boru Hattı
C) İran - Türkiye Boru Hattı
D) Türkiye - Yunanistan Boru Hattı
E) Bakü - Tiflis-Ceyhan Boru Hattı

36. Demir yolları genellikle yer şekillerinin sade, nüfusun fazla, ekonomik faaliyetlerin gelişmiş olduğu yerlerden geçirilir. Demir yollarının uzanışında yeryüzü şekillerinin belirleyici etkisi bulunmaktadır.

Buna göre haritada numaralandırılarak gösterilen yerlerin hangilerine demir yolu ulaşımı yoktur?

A) I ve II. B) I ve III. C) II ve V. D) III ve IV. E) IV ve V.

37. Ulaşım faaliyetleri üzerinde etkili olan faktörleri doğal ve beşeri faktörler olarak iki grupta toplamak mümkündür.

Aşağıdakilerden hangisi ulaşımı etkileyen doğal faktörlerden biridir?

A) Yeryüzü şekilleri
B) Ekonomik faaliyetler
C) Nüfus ve yerleşme
D) Turizm faaliyetleri
E) Teknolojik gelişmeler

38. Bir ülkenin idari sınırları dâhilinde bulunan fakat gümrük sahası dışında bırakılan, ülkenin diğer kesimlerinden farklı olarak ihracat artışına yönelik birtakım ekonomik ayrıcalıkların tanındığı bölgelere serbest bölge denir.

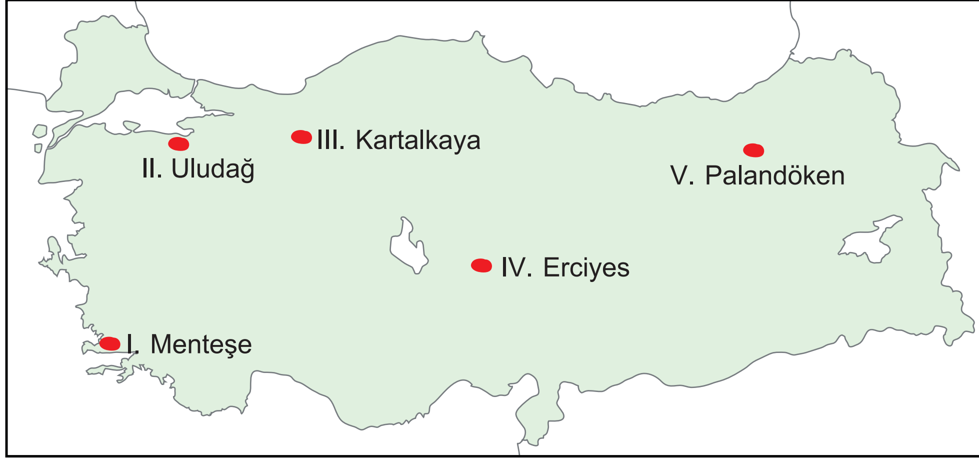
Buna göre ülkemizde serbest bölgelerin kuruluş amaçları arasında,

I. işletmeleri ihracata yönlendirmek,
II. uluslararası ticaretin gelişimini desteklemek,
III. ülkeye yapılacak yabancı yatırımları ve teknolojik girişleri teşvik etmek

hangilerinin bulunduğu söylenebilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I ve III. E) I, II ve III.

39. Türkiye'nin yüksek dağlarla çevrili bir ülke oluşu ve kar örtüsünün yılın büyük bölümünde mevcut olması kış turizmini geliştirmiştir.

Türkiye'nin iklim ve yer şekli özellikleri göz önüne alındığında harita üzerinde numaralandırılmış yerlerin hangisinde bu turizm türünün gelişmesi beklenmez?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

40. Ulaşım yolları ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Hava yolu çağımızın uluslararası en hızlı ulaşım sistemidir.
B) Deniz yolu uluslararası ticarette en fazla kullanılan ulaşım sistemidir.
C) Petrol ve doğal gazın en hızlı ve ucuz bir şekilde taşındığı sistem boru hattıdır.
D) Karalar üzerindeki yük taşımacılığında en ucuz sistem demir yoludur.
E) Günümüzde uluslararası yolcu taşımada en fazla kullanılan ulaşım sistemi deniz yoludur.

41. Sanayileşme ve göç olgularının şehirlerdeki toplumsal ve ekonomik hayat üzerindeki olumsuz etkisini azaltmak için bazı önlemler almak gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi bu önlemler arasında yer almaz?

A) Plansız kentleşmeyi önlemek
B) Su kaynaklarını korumak
C) Fosil yakıt kullanımını azaltmak
D) Ucuz işgücü için rekabet oluşturmak
E) Kent içinde yeşil alanları artırmak

42.

Yukarıdaki görsel için aşağıdakilerden hangisi en uygun başlık olur?

A) Alışverişte sanal kart kullanmanın yararları

B) İnterneti doğru kullanmanın basamakları

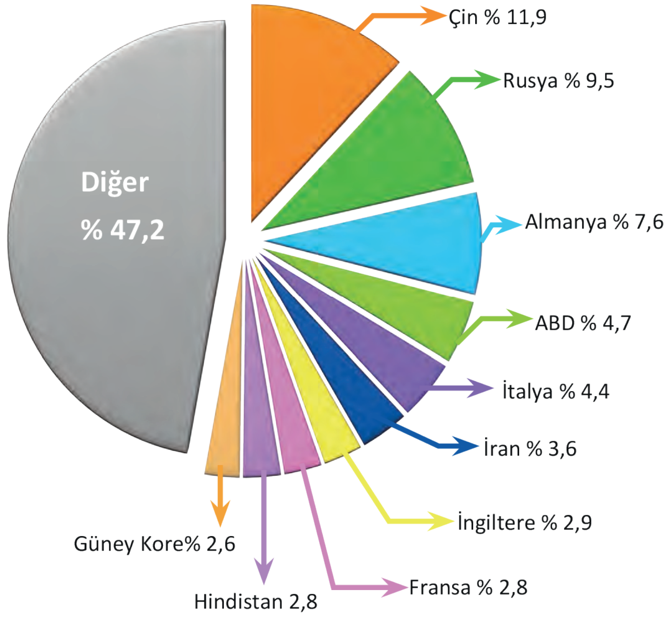
C) Siber suçlarla mücadele yolları

D) Güvenli sanal alışveriş aşamaları

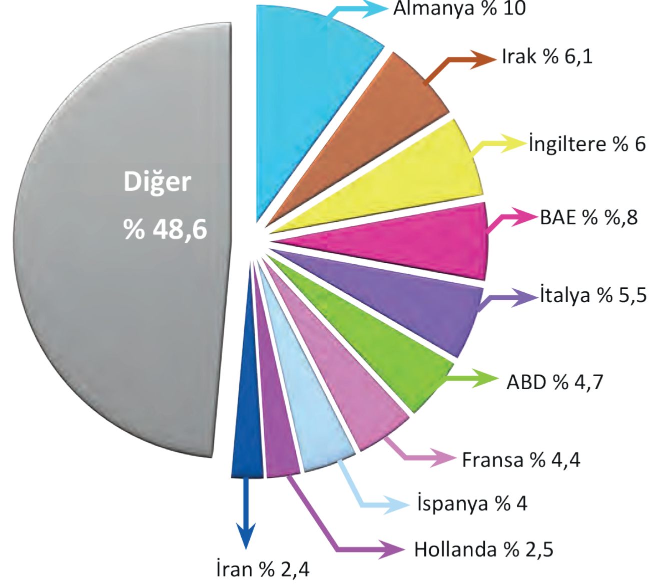
E) Tüketici haklarını koruma yöntemleri

43. Bir ülke içerisinde üretilen her türlü mal ve hizmetin başka ülkelere satılmasına dış satım (ihracat), yabancı ülkelerden satın alınan her türlü mal ve hizmete ise dış alım (ithalat) denir. Bir ülkenin belli bir dönem içinde gerçekleştirdiği toplam dış satım ve dış alım değeri dış ticaret hacmi olarak adlandırılır.

Türkiye'nin dış alımında ilk 10 ülkenin payı (2017, TÜİK)

Türkiye'nin dış satımında ilk 10 ülkenin payı (2017, TÜİK)

Yalnızca grafiklere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Türkiye'nin ithalat giderleri ihracat gelirlerinden fazladır.
B) Türkiye'nin dış ticaretinde ilk sırada Almanya yer almaktadır.
C) Türkiye'nin dış ticaretinde ABD sıralamada İtalya'nın gerisindedir.
D) Türkiye'nin ihracatında ilk sırada yer alan ülke ile ithalatında ilk sırada yer alan ülke farklıdır.
E) Türkiye'nin ithalatında ilk on ülke arasında yer alıp, ihracatında ilk on ülke arasında yer almayan ülkeler vardır.

44. Uygarlıklar beşiği olarak bilinen ülkemiz kültürel zenginliklerinin yanı sıra doğal güzellikleriyle de çok fazla sayıda turizm değerine sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi ülkemizin bu doğal güzellikler arasında gösterilir?

A) Göbekli Tepe
B) Ani Arkeolojik Alanı
C) Truva Arkeolojik Alanı
D) Pamukkale Travertenleri
E) Çatalhöyük Neolitik Alanı

45. Teknolojik değişimlerin doğa kullanımı ve insan yaşamı üzerinde olumlu ve olumsuz etkileri olabilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi olumsuz etkiler arasında gösterilir?

A) Yeni iş sahalarının oluşması
B) Mal ve hizmetlerin üretiminde artış olması
C) Daha yüksek bir hayat standardı oluşması
D) Doğal kaynakların tükenmesinin hızlanması
E) Mal ve hizmetleri üretmek için gerekli iş gücü miktarında azalma olması

46. Sanayileşme ve göç; şehirlerin günlük hayatına getirdiği birçok iyileşmenin yanında toplumsal ve ekonomik sorunlara da yol açmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi sanayileşme ve göçe bağlı olarak şehirlerde görülen bu sorunlar arasında gösterilemez?

A) İşsizlik artışı
B) İç ticaret artışı
C) Trafik yoğunluğu
D) Tarım ve orman arazilerinin kaybı
E) Plansız kentleşme ve gecekondulaşma

47. Türkiye'de bölgeler arası ekonomik ve sosyal farklılıkları gidermek için bölgesel kalkınma çalışmaları başlatılmıştır. Ekonomik ve sosyal kalkınma için gerekli her türlü kaynağın, nüfus ve ekonomik faaliyetlerin ülkenin her yerinde dengeli dağılması hedeflenmiştir. Bu amaçla yapılan çalışmalardan biri de Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Samsun, Tokat ve Trabzon illerini kapsayan Doğu Karadeniz Projesidir.

Bu illerin potansiyelleri göz önüne alındığında proje kapsamında,

I. başta yaylacılık olmak üzere turizm faaliyetlerini geliştirmek,
II. doğal kaynakların daha verimli kullanımını sağlamak,
III. ulaşım ve iletişim hizmetlerini güçlendirmek

çalışmalarından hangilerinin yapılması daha uygun olur?

A) Yalnız I.　B) Yalnız II.　C) I ve II.　D) I ve III.　E) I, II ve III.